

Delia Jacob

**Cronica concertului Filarmonicii
Israeliene din Tel Aviv, 23.11.2022**

Concertul al doilea din cadrul seriei de abonament a onorat publicul meloman cu două lucrări romantice aparținând a doi compozitori renumiți germani, **Robert Schumann și Johannes Brahms**. Este vorba de concertul de pian și orchestră în la minor compus de R. Schumann și Simfonia întâi a compozitorului J. Brahms. Pe acești doi titani ai muzicii destinul i-a apropiat și în viața personală, amândoi bucurându-se de sprijin, admirație și apreciere reciproce. Brahms a fost nu numai elevul lui Schumann dar și un prieten devotat, primit în casa tânărului cuplu Schumann (soția acestuia Clara Wieck Schumann fiind o renumită pianistă solistă a acelor timpuri) ca un adevărat membru de familie. Concertul de pian respectă în general construcția genului de concert impus de predecesorii clasici. Părțile de solo și de orchestră se împletesc armonios, pianistului oferindu-se mari posibilități de a-și valorifica capacitatea de virtuozitate și de expresie. Se îmbină echilibrat procedeele logice de construcție cu elementele inovatoare romantice de o rară poezie și puritate, partea a doua fiind în special un exemplu de lirism și poezie. Ritmurile originale, jucăușe, surprinzătoare din partea a treia îl amintesc pe Schumann cel cu suflet pur și vioi de copil pe care îl întâlnim și în alte creații de ale sale cum ar fi lucrarea pentru pian „Kinderszene” (Scene de copii) sau „Märchenbilder” (Tablouri din povești) scrisă pentru violă și pian. Soția sa, Clara care, a cântat în premieră acest concert și l-a păstrat în

repertoriul său solistic toți anii, ca piesă de vârf chiar și după decesul atât de timpuriu al partenerului său de viață, mărturisește în memoriile sale cât de fericită este să cânte acest concert, o adevărată piesă de bravură care atinge perfecțiunea.

Schumann

Solistul seriei, israelianul **Matan Porat**, a dăruit interpretării sale, pe lângă perfecțiunea tehnică, un plus de originalitate, un mod aparte de a construi frazele și de a le reda caracterul. Artistul este renumit în toată lumea ca pianist (a concertat sub bagheta dirijorilor Ilan Volkov, Susanna Malkki, Ludovic Morlot, Pierre Boulez, Daniel Barenboim) dar și ca și compozitor (a primit în anul 2009 premiul Awart iar piesele sale sunt cântate de ansambluri din Israel și din străinătate) După desăvârșirea studiilor pianistice și de compoziție în Israel, și-a luat masteratul la „Julliard” New York, instituția poate cea mai râvnită din lume.

Momentul de vârf al seriei l-a constituit interpretarea de excepție a Simfoniei nr. 1 în do minor de Johannes Brahms, simfonie

compusă exact în perioada în care profesorului și prietenului său Robert Schumann i s-a declanșat boala care în scurt timp îl va și răpune. Partea întâi începe într-o atmosferă dramatică pe fundalul unor lovituri egale, obsesive de timpan care ar putea sugera implacabilitatea destinului. Partea a doua, de o frumusețe inegalabilă, cu teme generoase ample în care dialogurile diferitelor instrumente soliste exprimă dragoste nemărginită și dăruire până la suferință înălțătoare (de remarcat soloul de oboi preluat într-o simbioză perfectă de clarinet).

Brahms

Partea a treia, contrar tradiției înaintașilor nu este nici menuet, nici scherzo...creează prin tempoul mai liniștit și melodicitatea grațioasă, o atmosferă pastorală contrastantă celorlaltor părți. Partea a patra, un fel de sinteză a vieții însăși, începe într-o atmosferă tragică. Un solo splendid plin de noblețe al cornilor, transferat la flaut și preluat apoi de toate instrumentele direcționează dramatismul spre iubire. În continuare, întregul aparat orchestral este antrenat într-o încleștare agitată bogată în ritmuri învolburate aproape violente. Și peste tot

acest tragism, Brahms aduce cu ajutorul unei teme nobile ample, cântate la unison de corzi, împăcarea nobile a speranței și a credinței în bine. Această temă cu tot mesajul filosofic pe care îl transmite, ne amintește „Oda Bucuriei” din finalul simfoniei a noua de Beethoven.

Tânărul Dirijor francez **Alexandre Bloch** a onorat scena filarmonicii israeliene pentru prima dată cu ocazia acestui concert. Maestrul Alexandre Bloch și-a terminat studiile ca violoncelist și dirijor la Conservatorul de Muzică și Dans din Paris. Are un palmares impresionant, a dirijat orchestrele cele mai prestigioase de pe toate continentele, numele lui fiind foarte cunoscut în lumea întreagă. În interpretarea simfoniei, a reușit să însuflețească orchestra într-un mod ieșit din comun, dând expresie și trăire unitară acestei creații de o mare complexitate. Frazările ample, nuanțate, trecerea firească de la un timbru la celălalt, construcția echilibrată impecabilă fac din interpretarea orchestrei filarmonice dirijată de maestrul Alexandre Bloch, un act artistic de excepție.

Bloch

